

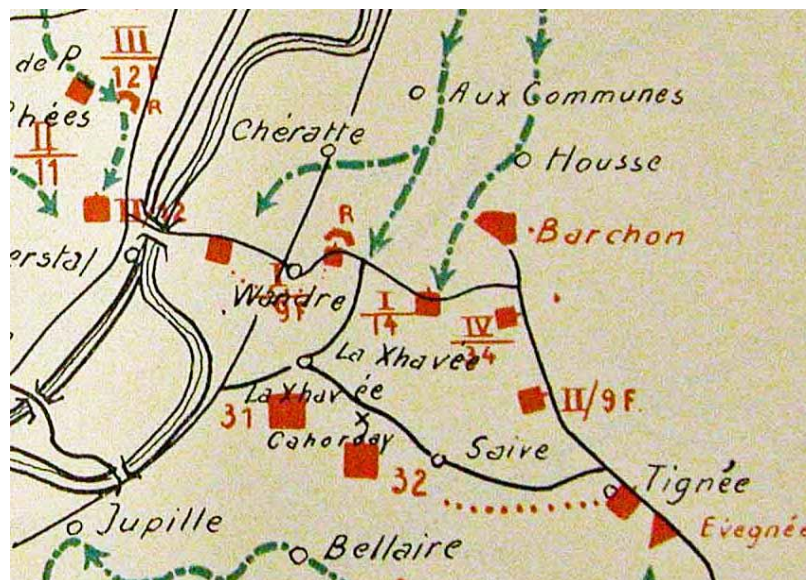
Paelinck Petrus Albert

Petrus Albert Paelinck werd op 2 november 1887 geboren in Laarne (1). Hij was de zoon van Frederic Paelinck (werkman) en Maria Modesta Lammens (werkvrouw). Eind december 1900 kwam Petrus als knecht in dienst bij het echtpaar Felix Minne en Ursula Van Eeckhaute in de Musschestraat op de wijk 'Dries' (huisnummer 66). Na het overlijden van haar eerste echtgenoot was Ursula hertrouwd met Felix Minne. Ze woonden er met hun drie kinderen: een dochter en een zoon uit het eerste huwelijk van Ursula en een zoon uit het huwelijk met Felix Minne. (2)

Petrus werd op 24 juni 1907 als dienstplichtige van de lichte 1907 ingedeeld bij het 11de Linieregiment (stamnummer 56103 – 1ste Bataljon 2de Compagnie). Op 16 november van dat jaar trad hij als 'soldaat tweede klasse' in actieve dienst. (3)

Na de mobilisatie vertrok het 11de Linieregiment op 1 augustus vanuit Hasselt naar Luik. Op 4 en 5 augustus lag Petrus met zijn bataljon tussen Barchon en Evegnée. In de nacht van 5 op 6 augustus vielen de Duitsers hun kantonnement aan. Het regiment bood felle weerstand. Maar om 05.00 u. 's morgens moesten ze zich toch gewonnen geven. Ze trokken terug naar Bellaire en Jupille en uiteindelijk moesten ze op bevel naar Ans gaan. (4)

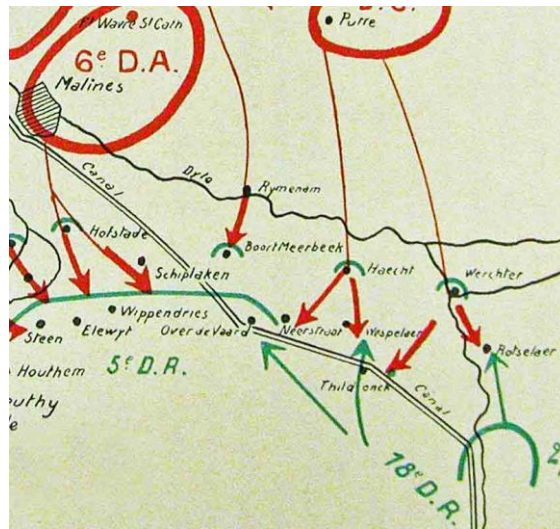

Situatie ten oosten van Luik (begin augustus 1914) (5)

Het regiment trok met de hele 3de Legerdivisie via Hannuit terug op de Gete. Tot 18 augustus heerste daar een relatieve rust. Omdat de Duitse opmars de Belgische verbindingslijnen bedreigde moesten de posities aangepast worden: op 19 augustus waren ze op de linkeroever van de Dijle en op 20 augustus zelfs al in de buurt van de Antwerpse fortengordel. Vanaf 21 augustus rukten de Duitsers vooral op naar het zuiden. Ze lieten Antwerpen ongemoeid. Wanneer het Belgisch leger uit Antwerpen brak om de Duitse flank aan te vallen (de eerste uitval uit Antwerpen) bleef de 3de Legerdivisie (en dus ook het 11de Linie) in reserve. (4)

Op 10 september bezette het 11de Linieregiment de noordelijke oever van de Dijle (in de buurt van de brug van de Hansbrug in Keerbergen). Ze beschermden er de troepen die op de zuidelijke oever Haacht aanvielen. Rond 18.45 u. kwam de brug onder zwaar Duits artillerievuur te liggen. Tegelijk deden de Duitse versterkingen de aanval op Haacht verzwakken. Het 11de Linie moest de brug oversteken en ten aanval trekken. De Duitsers sloegen op de vlucht en Haacht werd ingenomen. Het regiment bracht er de nacht door. 's Anderendaags bleef het 1ste Bataljon (met Petrus) in reserve terwijl het 2de en het 3de Bataljon Wespelaar aanvielen. Ze

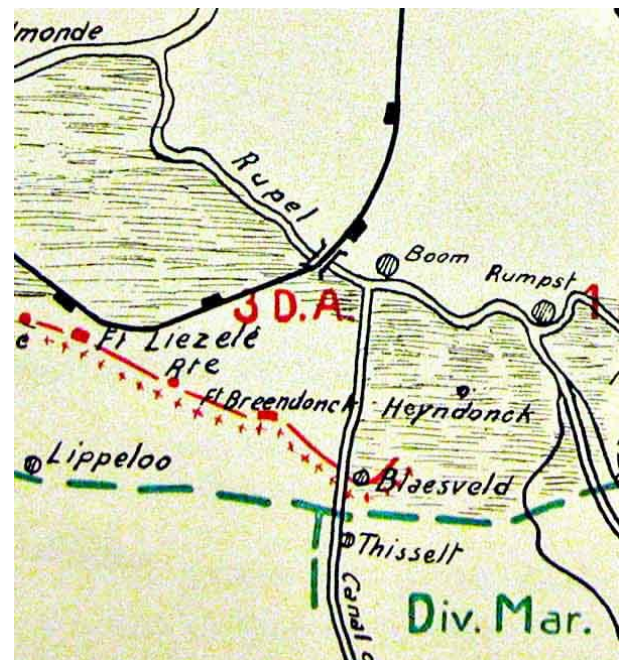
slaagden na een felle strijd. Op 12 september zetten de Duitsers rond 13.00 u. een tegenaanval in. Petrus werd met het 1ste Bataljon inderhaast overgebracht naar het station van Wespelaar om de Duitse aanval te stoppen. Ondanks het bevel terug te trekken bleef de bataljonscommandant nog stand houden. Rond 16.30 u. kwam toch de terugtocht. Deze verliep ordelijk maar kostte toch zware verliezen. Het 11de Linie hergroepeerde zich dan in Keerbergen. 's Anderendaags (13 september) trok het 11de Linie weer voorwaarts om de soldaten van het bruggenhoofd af te lossen. Om 11.30 u. vielen de Duitsers krachtig aan. Het bruggenhoofd aan de Hansbrug (tussen Keerbergen en Haacht) moest opgegeven worden. De brug zelf werd vernietigd en het 11de Linie trok zich terug naar Antwerpen. (4)

Streek tussen Mechelen en Leuven: situering van de Hansbrug ten zuiden van Keerbergen (links) (6) en de situering van Haacht en Wespelaar (rechts) (5)

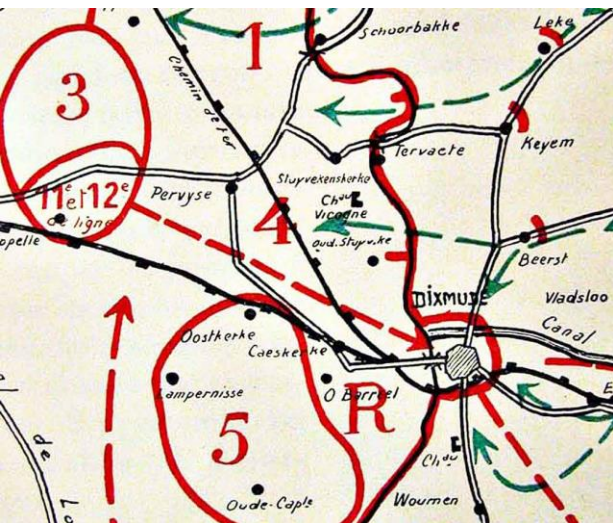
De situatie rond Blaasveld en Tisselt (5)

Het 11de Linie kreeg een rustperiode in Duffel. Op 24 september schouwde koning Albert de troepen (o.a. 11de Linie) in Sint-Katelijne-Waver. Tussen 26 en 29 september vonden verschillende schermutselingen plaats. Op 3 oktober bezette het 11de Linie het bruggenhoofd van Blaasveld om Willebroek te beschermen. De krachtige Duitse aanval op Antwerpen werd gesteund door zware artillerie. In de nacht van 5 op 6 oktober was het veldleger verplicht de Schelde over te steken: het 11de Linie trok naar Temse. 's Anderendaags zaten ze al in Lokeren. En op 9 oktober marcheerden ze naar Wondelgem. Uiteindelijk werd het 11de Linie per trein vervoerd van Drongen naar Nieuwpoort. Enkele dagen later was het hele veldleger 'in veiligheid'. De versmelting met de andere geallieerde legers was gebeurd. Het Belgisch leger kon niet meer geïsoleerd geraken. (4)

Van 13 tot 16 oktober hielp het 11de Linie mee aan de bouw van de loopgraven ten noordwesten van Leke. Bij de verdediging van de IJzerlinie namen het 11de

Linie, het 12de Linie en de brigade Franse marinefuseliers de verdediging van het bruggenhoofd van Diksmuide voor hun rekening.

Situatie rond Diksmuide tijdens de Eerste Slag om de IJzer (5)

De soldaten van het 11de Linie wisselden mekaar af: een deel bezette de loopgraven op de linkeroever van de IJzer terwijl het ander deel in reserve lag in Kaaskerke. Rond 06.30 u. begon op 20 oktober de Duitse beschieting. Om 15.00 u. ging de Duitse infanterie in de aanval. Ze drongen door tot in de eerste linies. Een Belgische tegenaanval verdreef hen echter. Het Duitse bombardement dat in de volgende nacht begon, ging de hele dag door op 21 oktober: de loopgraven en het er achter

liggende gebied (met o.a. Diksmuide) werden zwaar getroffen. Diksmuide werd onophoudelijk bestookt. De aanvallen bleven voortduren. Maar zonder succes! In de nacht van 23 op 24 oktober werden vijftien Duitse aanvallen afgeslagen. De Duitse beschietingen bleven ook op 25 oktober voortduren. De loopgraven, de stad Diksmuide en alle toegangswegen lagen onder vuur. Intense bombardementen wisselden af met infanterieaanvallen: het 11de Linier regiment leed zware verliezen en de stad Diksmuide was in puin geschoten. (4)

Diksmuide: volledig in puin na de Duitse beschietingen van 25 oktober 1914 (5)

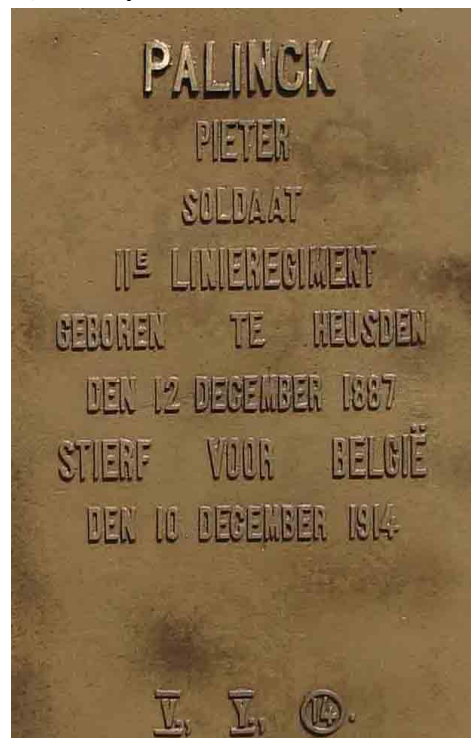
Op 28 oktober hergroepeerde het afgeloste 11de Linie zich in De Panne. Van daaruit werd het dringend naar Pervijze gestuurd om te helpen bij het afslaan van de Duitse aanvallen. Op 1 november werd duidelijk dat de Duitsers terugtrokken: de onderwaterzetting verdreef hen uit hun loopgraven. De Duitse opmars naar Veurne was gestopt. De IJzerslag eindigde. Na de inname van Diksmuide beperkten de Duitsers zich tot het beschieten van de IJzerboorden. Tijdens deze relatieve kalmtte lag de streek tot vijftien kilometer van de IJzer onder het vuur van het Duitse belegeringsgeschut. De Belgen beperkten zich dan weer tot verkenningen in het onder water gezette gebied. De loopgraven werden 'verbeterd'. Voorposten werden 'uitgebouwd'. Verschillende kilometers loopplanken ('passerelles') werden gelegd. Het 11de Linie verbleef vanaf begin november in Pervijze met voorposten in het kasteel van Vicogne en in Stuivekenskerke. (4)

Op 30 november werd Petrus wegens een verwonding gehospitaliseerd in de 'Ambulnec Ecole Concordet' te Calais (7). Volgens het bidprentje bezweek Petrus

aan zijn verwondingen. Petrus stierf op 10 december 1914 ((3) en (8)) om 01.10 u. in het Tijdelijk Militair Hospitaal aan de Rue Notre Dame te Calais en ligt nu begraven op de Stedelijke Begraafplaats van Calais (Frankrijk) (grafnummer 169) (8). Een detail van de naamplaat op de grafsteen maakt het 'lot' van Petrus nog iets 'mysterieuzer'. De geboortedatum en de geboorteplaats (Heusden, 12 december 1887) stemmen immers niet overeen met de gegevens die in de Burgerlijke Stand (1) werden gevonden. Noch in Heusden, noch in Laarne werd op die dag een Petrus Albert geboren. Zelfs geen persoon met dezelfde familienaam! En wat nog een andere dimensie geeft ... in de overlijdensakte (8) staat immers nog een andere datum vermeld (Heusden, 12 augustus 1886). Weliswaar exact één jaar verschil. Petrus kreeg geen frontstrep.

Erepark van de Belgische soldaten op de Stedelijke Begraafplaats van Calais (Frankrijk) waar bij mijn bezoek op 23 juli 2014 de Belgische vlag ontbrak (foto Luc Donners, 2014)

Grafsteen van Petrus Albert Paelinck (links) en een detail ervan (rechts) (foto's Luc Donners, 2014)

De naam van Petrus staat niet alleen op het Heusdense oorlogsmonument vermeld. Op de gedenkplaat die in de muur van het (oud) gemeentehuis van Laarne is ingemetseld, is zijn naam (met die van zijn twee broers en nog een andere naamgenoot) ook vermeld. Zo blijkt dat het gezin zeer zwaar getroffen werd tijdens deze oorlog.

Detail van de gedenkplaat in de muur van het gemeentehuis van Laarne (foto Luc Donners, 2014)

Gedachtenisprentje van de gebroeders Paelinck (9)

Noten

- ¹ Burgerlijke Stand Laarne, Geboorteakte 1887/113, Gemeentelijk Archief Laarne
- ² Bevolkingsregister Heusden 1910-1920 boekdeel 3 f° 211, Gemeentelijk Archief Destelbergen
- ³ Regimentsboek 11ste Linierregiment, Koninklijk Legermuseum Brussel
- ⁴ Préaux, ?. (1919), 11eme Régiment de Ligne. Historique de la campagne 1914-1918, Koninklijk Legermuseum, Brussel, Au-9361
- ⁵ La Belgique et la Guerre III, Les opérations militaires. Koninklijk Legermuseum Brussel
- ⁶ Forum Eerste Wereldoorlog (topic 5936). Geraadpleegd op 20 december 2014 via <http://www.forumeerstewereldoorlog.nl/viewtopic.php?t=5936>
- ⁷ Namenlijst Oorlogsslachtoffers, https://database.namenlijst.be/publicsearch/#/person/_id=603EC5F3-297B-11D2-B12B-BE2CDE1F7030 (geraadpleegd op 17 april 2017)
- ⁸ Burgerlijke Stand Heusden, Overlijdensakte 1924/45, Gemeentelijk Archief Destelbergen
- ⁹ Verzameling Walter Lynneel (Leffinge)